

MAL-VERKOSTON OHJAUSRYHMÄN KOKOUS IV/2024

Aika: pe 6.9.2024 klo 9.00–10.00

Paikka: Teams-kokous

Jäsenet

Pj. Asta Tuominen, Traficom

Olli Voutilainen, erityisasiantuntija, TEM

Kaisa Granqvist, erityisasiantuntija, YM

~~Lotta Mattsson, erityisasiantuntija, VM~~

Tapio Ojanen, apulaisjohtaja, Väylä

Asta Tuominen, verkostojohtaja, Traficom,

~~Hanna Perälä, liikenneneuvos, LVM~~

~~Jarmo Lindén, johtaja, ARA~~

Juhani Hallasmaa, ylitarkastaja (ElyEPO)

~~Anne Jarva, maankäytön asiantuntija, Kuntaliitto~~

Patrik Hämäläinen, Joensuun kaupunki

Mervi Vallinkoski, yleiskaavap., Jyväskylän kaupunki

~~Tero Piippo, yhteyspäällikkö, Kuopion kaupunki~~

Olli Alho, kaupunkikehitysjohtaja, Lahden kaupunki

Paula Paajanen, yleiskaavapäällikkö, Oulun kaupunki

Mariitta Vuorenpää, yleiskaavas. Porin kaupunki

Päivi Nurminen, seutujohtaja,

Tampereen kaupunkiseutu

Jyrki Lappi, maankäyttöjohtaja, Turun kaupunki

Raine Mäntyselä, professori, Aalto/RYL

Johanna Järvinen, yksikön päällikkö, HSL

Satu Pääkkönen, tulosaluejohtaja, HSY

Varalla

Varapj. Mariitta Vuorenpää, Porin kaupunki

Katja Palonen, johtava asiantuntija, TEM

Juha Nurmi, Olli Maijala, YM

Mikko Friipyöli, erityisasiantuntija, YM

Raija Hynynen, asuntonuvos, YM

Anna Saarlo, johtaja, Väylä

Suvi Jousmäki, Traficom

~~Maria Torttila, LVM~~

Risto Rauhala, yksikön päällikkö (ElyVAR)

~~Johanna Vilkuna, liikenne, Kuntaliitto~~

Pauli Sonninen, kaavoitusp, Joensuu

Anna Isopoussu, Jyväskylän kaupunki

~~Heli Laurinen, yleiskaavap., Kuopio~~

Johanna Sääksniemi, Lahden kaupunki

Mika Uolamo, k.arkkitehti, Oulun kaupunki

Mikko Nurminen, rakennusvalvonta, Pori

Tapani Touru, Tampereen kaupunkiseutu

Kaisu Kuusela, Tampereen kaupunkiseutu

Paula Keskikastari, kaavoituspäällikkö, Turku

Hanna Mattila, Aalto/Aalborgin yliopistot

Tytti Viinikainen, liikennejärj.asiantuntija, HSL

Mette Granberg, HSL (varalla)

Miliza Ryöti, asumisen asiantuntija, HSY

Verkoston koordinaatio

Kati-Jasmin Kosonen, kehittämispäällikkö

Eero Purontaus, suunnittelupäällikkö

Esittelijä kohdassa 4

Sinikukka Pyykkönen, Owal Group Oy

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.01.

2. Edellisen kokouksen (14.6.2024) asiat (5 min)

Päätösehdotus: Ohjausryhmä hyväksyy edellisen kokouksen muistion:

<https://mal-verkosto.fi/ohjausryhman-kokoukset-2024/>

Päätös: Todettiin edellisen kokouksen asiat ja hyväksyttiin muistio.

3. MAL-verkoston ajankohtaiskatsaus, hankkeet, talous, tilaisuudet ja viestintä (15 min)

Tilannekatsaus perustoiminnan hankkeista

- **Monimuotoiset asuin ympäristöt**, esittelyssä kohdassa 4, Owalgroup Oy
- **Ikäystävälliset kaupunkiseudut** -hanke, Seututieto työpaja kokouksen jälkeen klo 10.10 -12.00
- **VAIHTO jakeluinfran kehittäminen** -hanke -yksi yhteistyötilaisuus pidetty, kaksi syksyllä, hankkeen ohjausryhmän kokous 19.6.24

Talouskatsaus ja raportointi

- Alkuvuoden raportointi 1-8/2024: talousluvut kokouksessa
- Toiminnallisten tavoitteiden kirjallinen raportointi kokousaineistossa

Viestinnän toimet

- Kesäkuussa uutiskirje
- Nettisivujen pääsivun uusiminen vastamaan uutta toimintakautta
- Hankeutisia

Päätösehdotus: Ohjausryhmä merkitsee ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Päätös: Merkittiin eteneminen ja verkoston toimet edellisen kokouksen jälkeen tiedoksi ja todettiin alkuvuoden raportointi.

4. Monimuotoistuva ja laadukas asuin ympäristö kaupunkiseuduilla – asuin- ja elinympäristön huomioiminen seudullisessa suunnittelussa (20 min)

Asuin- ja elinympäristön laadulla on yhä enemmän merkitystä kaupunkien ja kuntien elinvoimaisuuteen. Asuin ympäristön tarkasteleminen kaupunkiseututasolla vahvistaa asumisen, työssäkäynnin, liikkumisen ja palveluiden saavutettavuuden, nykytilan ja kehittämistarpeiden tunnistamista toiminnallisilla alueilla ja

vyöhykkeillä. Seudullisella tasolla asuin- ja elinympäristöjen laatuun voidaan vaikuttaa luomalla strategisia suosituksia ja linjauksia sekä määrittelemällä yhdessä esimerkiksi laadukkaan ja monipuolisen asuntotuotannon kriteerit, palveluverkon saavutettavuuden periaatteet ja vapaa-ajan ympäristöjen laadun.

MAL-verkosto pyysi kesäkuussa tarjouksia ”MONIMUOTOISTUVA JA LAADUKAS ASUINYMPÄRISTÖ KAUPUNKISEUDUILLE ” -yhteistyöhankkeen selvitys- ja haastatteluosion toteuttamiseksi. Hanke on MAL-verkoston vuoden 2024 yhteistyöhanke ympäristöministeriön kanssa ja osa verkoston vuoden 2024 talous- ja toimintasuunnitelmaa. Työn kokonaishinta on 20 000 € (alv 0 %). Tarjouksensa jättivät määräaikaan mennessä MDI, OWAL Group, Sitowise Oy ja WSP Oy ja ne hyväksyttiin tarjouskilpailuun. Tarjouksia arvioi hankkeen valtakunnallinen arviointiryhmä. Arvioinnin perusteella tarjouskilpailun voitti Owl Group Oy ja se toteuttaa hankkeen selvitysosuuden loppuvuoden 2024 aikana.

Selvityksen tavoitteena on tunnistaa, mikä on seudullisten periaatteiden ja käytäntöjen merkitys asuin ympäristöjen laadun kehittämisessä, millaista lisäarvoa seudullinen suunnittelu tuo, ja toisaalta millaisia kriittisiä kohtia tai vaikuttavuuden vahvistamisen mahdollisuuksia voidaan tunnistaa. Selvityksessä tuodaan näkyväksi seudullisia asuntopoliittisia käytäntöjä ja työvälineitä sekä analysoidaan asuin ympäristön kehittämisen julkilausuttujen tavoitteita, yhteistä resursointia ja seudullisen seurannan malleja. Selvityskysymyksiin vastaamisessa hyödynnetään monimenetelmällistä lähestymistapaa. Selvitys pohjautuu dokumenttianalyyysiin, sähköiseen kyselyyn, täydentäviin asiantuntijahaastatteluihin ja työpajatyöskentelyyn. Selvitys valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä.

Selvityksen aineistoja, menetelmiä ja hyvien käytäntöjen keruuta esittelevät kokoukselle toimitusjohtaja Jeremias Kortelainen, Owl Group Oy:stä. Diaesitys on kokousaineistossa.

Päätösehdotus: Ohjausryhmä hyväksyy Monimuotoistuva ja laadukas asuin ympäristö kaupunkiseuduilla selvityksen tilannekatsauksen ja antaa tarvittavat evästyksset hankkeelle.

Päätös: Tilannekatsaus hyväksyttiin. Päätettiin, että hankesuunnitelman mukainen *Roundtable-seutukeskustelu* toteutetaan marraskuun alussa etämuotoisena.

5. MAL-verkoston TTS 2025 valmistelun aloittaminen, evästyskäsittely (15 min)

Valtakunnallinen MAL-verkosto tuo yhteen valtion ja kaupunkien toimijat, alan asiantuntijat, tutkimuslaitokset ja järjestöt ajankohtaisten MAL-teemojen ympärille. Työn tavoitteena on tukea jäsenyhteisöjen monipuolista MAL-suunnittelua. Verkoston uudistettuihin läpileikkaaviin strategisiin painopisteisiin kuuluvat seudullisuus ja seutuyhteistyö, kestävä maankäyttö, kestävä asuminen sekä kestävä liikennejärjestelmä. Strategiset painopisteet ja tavoitteet löytyvät os: <https://mal->

verkosto.fi/mal-verkoston-painopisteet-ja-kestava-kaupunkikehitys/asumisen-ja-asuinymparistojen-kehittaminen/

Toimintaa ohjaa valtakunnallinen ohjausryhmä, nelivuotiskausittain muodostettava Strateginen viitekehys ja Verkostosopimus sekä vuosittain vahvistettava tarkempi Talous ja toimintasuunnitelma. Viimeisin Verkostosopimus ja Strateginen viitekehys on laadittu kevätkaudella 2024 ja ovat voimassa 2024-2027. <https://mal-verkosto.fi/ohjausryhman-kokoukset-2024/>

MAL-verkoston koordinaatio esittelee kokoukselle vuoden 2025 talouskehikkoa, keinoja talouden vahvistamiseksi sekä teemoja vuoden 2025 yhteistyöhankkeiksi ministeriöiden, Kuntaliiton, seutujen ja tiedelaitosten kanssa toteutettavaksi. Esittelyssä on mm. Elinkeinoalueiden ylikunnallinen kehittäminen kuntien raja-alueilla-tema, joka toteuttaisi M ja L teemojen yhteensovittamista sekä ekologista jälleenrakennusta ja vihreää siirtymää.

Päätösehdotus. Ohjausryhmä toteaa tilannekatsauksen ja antaa tarvittavat evästyksiset hankevalmisteluille ja talouden vahvistamistoimenpiteille.

Päätös: Vuoden 2025 talouskatsauksesta keskusteltiin ja todettiin, että talouden vahvistamiseksi seudut ovat hyväksyneet 10 % jäsenmaksun korotuksen 6000 eurosta 6600 euroon (Helsingin seutu 9 900 euroon), mutta valtion osuuden korotuksista käydään vielä syksyn aikana neuvotteluja. Todettiin, että ARA:n avustusosuudelle ei löydy suoraa korvaajaa ministeriöstä vuonna 2025. Päätettiin, että koordinaatio jatkaa neuvotteluja valtio-osuuden korottamiseksi, käy neuvottelut 3:n jäsenistöstä vielä puuttuvan maakuntakeskuksen kanssa sekä tuo pohdittavaksi seutusuunnitteluun keskeisesti osallistuvien maakuntaliittojen jäsenyyden jatkossa.

Todettiin, että vuoden 2025 teemojen valmistelua ja hankkeistamista on syytä jatkaa ja vuoden viimeisessä kokouksessa 12.12.24 esitetään hyväksyttävät hankesuunnitelmat.

6. Loppuvuoden tilaisuudet ja seuraava ohjausryhmän kokous

Verkoston ohjausryhmä kokoontuu 4-5 kertaa vuodessa. Kevätkaudella 2024 oli kolme kokousta, syyskaudelle kaksi kokousta. MAL-verkoston loppuvuoden tapahtumat- dia on kokousaineistossa.

Vuoden viimeinen kokous pidetään to 12.12.2024 9.00-11.30 teamsissa.

Vuosiseminaari eli vuoden 2024 tulosten esittelyseminaari pidetään ke 27.11.2024 klo 11.30-15.45 Paasitornissa Helsingissä. Läsnaolijoille tarjotaan lounas ja kahvit/ glögit. Tilaisuus Striimataan.

Päätösehdotus. Todetaan kokoukset ja tilaisuudet.

Päätös: Kerrattiin kokoukset ja tulevat tilaisuudet.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 10.05.

Kokouksen jälkeen tauko ja klo 10.10.-12 Iki-ympäristöt työpaja: ***Ikääntyneiden asuminen kaupunkiseuduilla seututiedon valossa***. Työpajan järjestää MAL-verkosto, SYKE ja ympäristöministeriö. Kutsu työpajaan on liitteenä kokousaineistossa.